

ДО
Г-Н КОСТА СТОЯНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО РЕГИОНАЛНА ПОЛИТИКА,
БЛАГОУСТРОЙСТВО И МЕСТНО
САМОУПРАВЛЕНИЕ

Относно: Предложение за законодателни промени в Закона за пътищата и Закона за движение по пътищата

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОЯНОВ,

На основание чл. 19, ал. 1, т. 7 от Закона за омбудсмана се обръщам към Вас с предложение за промяна в Закона за пътищата (ЗП), а именно:

Член 10, ал.2, изречение първо се изменя по следния начин:

„При установено движение по платената пътна мрежа, когато за съответното пътно превозно средство не е заплатена съответната такса по ал. 1, водачът на пътното превозно средство, неговият собственик или трето лице може да заплати компенсаторна такса, **за която се уведомява собственикът на пътното превозно средство в срок до три работни дни от датата на регистриране на нарушението по установения законов ред, в който случай същият се освобождава от административнонаказателна отговорност.**“

Член 10а, ал. 3а, изречение второ се допълва по следния начин:

„При неправилно деклариран данни се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена винетна такса, **с изключение на случаите на корекция по чл. 10а, ал. 3б.,**

Член 10а, ал.3б се изменя по следния начин:

„Когато при издаване на електронна винетка е допусната техническа грешка при деклариране на **не повече от три символа и/или липсва символ от регистрационния номер на пътното превозно средство**, включително на държавата, в която е регистрирано, или на неговата категория, се извършва корекция от съответните длъжностни лица след заявление за промяна на грешно деклариран данни от собственика или ползвателя. **Когато се установи, че в Република България съществува пътно превозно средство с идентичен на първоначално декларирания във винетката регистрационен номер, заявителят представя доказателства за заплатената от него винетна такса.** Промяната в данните на електронната винетка има действие **от момента на издаването ѝ** и има срок на валидност до изтичането на срока на валидност на първоначално издадената.“

Член 55, изречение второ, се изменя по следния начин

„ Възстановяването на недължимо внесени такси по чл. 10 се осъществява в срок до 5 работни дни от извършване на корекцията по чл. 10а, ал. 3б по банков път или на каса, и по чл. 18 се осъществява по реда на Закона за държавните такси.“

В случай че бъдат приети направените предложения би следвало да се предвиди и промяна в ЗДвП за случаите, в които вече има съставен акт за нарушение за движение по пътищата или предстои издаване на такъв със съответните последици от това, с налагане на глоба за движение по платената пътна мрежа без винетна такса.

По-конкретно предлагам в чл.189е от ЗДвП да се създаде нова ал. 3а със следния текст:

„Не се образува административнонаказателно производство, а образуваното се прекратява при извършена корекция съгласно чл. 10а, ал. 3б от Закона за пътищата“.

М О Т И В И

към предложението за изменение на Закона за пътищата

До омбудсмана постъпват многобройни жалби от граждани, които поради грешка в изписването на регистрационния номер на автомобила при закупуване на е-винетки многократно са регистрирани като нарушители на Закона за движение по пътищата (ЗДвП). Водачите на такива моторни превозни средства (МПС) разбират за това с голямо закъснение, след наложени многобройни компенсаторни такси, и случайно, когато са спрени от екипи на БГТОЛ. На практика те са санкционирани многократно за грешката, която неволно са допуснали при изписване на регистрационния номер на МПС, без дори да подозират че са нарушители.

Най-драстичен случай, за който омбудсманът е сигнализиран, е за регистрирани 50 нарушения в рамките на три месеца, за които лицето е информирано на пътя от екип на БГТОЛ. Съответно, за да се освободи от административнонаказателна отговорност трябва да заплати 3 500 лв.

Тук бих искала да подчертая, че санкциите биха могли да надвишат дори и цената на лек автомобил. Още повече, ако водачът откаже да плати компенсаторните такси, които го освобождават от административнонаказателна отговорност, предвидената глоба за движение без винетка по платената пътна мрежа за лек автомобил е 300 лв. Логично възниква въпросът - съответства ли санкцията на извършеното нарушение. Очевидно отговорът е не.

Липсата на изрично уведомяване за дължимата компенсаторна такса смятам за недопустимо. То следва да е необходим елемент от процедурата, след като законодателят е предвидил санкция, плащането на която освобождава от административнонаказателна отговорност. По този начин собственик на МПС, който е подал грешни данни, без умисъл, ще може да реагира своевременно и да отстрани грешката.

Съгласно действащата нормативна уредба, условие, за да бъде извършена корекция на грешно декларираните данни от собственика или ползвателя на МПС е, ако след заявление за промяна от собственика или ползвателя, безспорно се

установи, че в Република България не съществува регистрирано пътно превозно средство с идентичен на първоначално декларираните във винетката регистрационен номер, държава на регистрация или категория. Промяната в данните на електронната винетка има действие от момента на извършване на корекцията и има срок на валидност до изтичането на срока на валидност на първоначално издадената.

При грешно изписване на регистрационен номер обаче, на практика е налице заплатена винетна такса и не може да се третира по един и същи начин лице, което никога не е заплатило такава с лице, което е заплатило и неволно е изписало грешно номера на превозното средство. От това не би могло да настъпят каквито и да са вредоносни последици или щета за държавата, респ. фиска. Случаите на сгрешени винетки не бива да се приравнят със случаите изобщо на липса на платена пътна такса.

Затова предлагам да се извършва корекция в следните случаи:

- при сгрешени до три символа

Една от най-честите грешки при покупка на винетка е изписване на буква О вместо цифра 0.

При номер например СВ1000АК, грешката СВОООАК е в три символа и се дължи на неволно действие, очевидно няма умисъл;

- при неизписването на символ от регистрационния номер на автомобил, за каквито случаи омбудсманът е сезиран, което също се дължи на неволно действие.

Освен това, действащата към момента разпоредба на чл. 10а, ал. 3б, изр. второ от ЗП: “Промяната в данните на електронната винетка има действие от момента на извършване на корекцията и има срок на валидност до изтичането на срока на валидност на първоначално издадената.“, не решава проблемите на гражданите с наложените им компенсаторни такси. На това основание при корекция на е-винетка им се отказва анулиране, съответно връщане на заплатените компенсаторни такси. Усвояването по този начин на средства на практика води до неоснователно обогатяване.

На следващо място, задължителен елемент от субективната страна на административното нарушение е вината. Когато той липсва, не е налице нарушение и следователно не може да бъде реализирана административнонаказателна отговорност. При допуснатата фактическа грешка в изписването на номера, очевидно не е налице вина и следователно не може да бъде налагано административно наказание. Корекцията на сгрешена винетка представлява единствено отстраняване на фактическа грешка.

Поради изложеното, действието на корекцията следва да бъде от момента на първоначално направеното волеизявление.

Необходим е бърз и справедлив механизъм за възстановяване на недължимо платени суми за компенсаторни такси при корекция на сгрешени винетки. Предлагам кратък срок за това – до 5 работни дни, като възстановяване на сумите може да се извърши или по банкова сметка, посочена в заявлението за корекция от собственика/ползвателя на превозното средство, а ако не е посочена - на каса.

Промяната в ЗДВП касае административнонаказателната отговорност, която не следва да се носи при коригиране на сгрешени данни на е-винетка съгласно

предложения текст на чл. 10а, ал. 3б, изр.второ от ЗП. Освобождаването от административнонаказателна отговорност следва да става автоматично, без да се налага лицето да предприема каквито и да било действия за това.

В заключение, становището ми е, че спорните текстове в Закона за пътищата нарушават правата и интересите на гражданите и с предложените изменения ще се отстранят причините и условията за това. Необходима и наложителна е законодателна промяна в тази насока, която да засегне и заварените случаи.

С уважение,

**ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**